सबसे 'तेज' ग्लोबल महातेज...!

Postal Regd. No. JAL/443/2025-2027

ग्लोबल महातेज

https://epaper.globalmahatej.com/

RNI. NO. MAHBIL /25/A0192

वर्ष १ ले | अंक : २१० | बुधवार, दि. २२ एप्रिल २०२६ | पाने : ४ | अमळनेर | किंमत : ३ रुपये | Email - globalmahatej@gmail.com

आजचे अभीष्टचिंतन

श्री. शैलेश काळकर
अमळनेर

श्री. जितेंद्र गुंजाळ
अमळनेर

श्री. दिपक निकम
अमळनेर

अमळनेरमध्ये ओव्हरलोड वाहनांचा कहर कायम

खडीचा सडा, जीव धोक्यात...!

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : शहरात अवजड व ओव्हरलोड वाहनांचा बेजबाबदार कारभार पुन्हा एकदा उघडकीस आला असून, चोपडा रस्त्यावरील पैलाड ते स्मशानभूमी दरम्यान रस्त्यावर ठिकठिकाणी खडी व वाळू कण साचल्याने नागरिकांचे हाल होत आहेत. वाहनांतून गळणारी खडी रस्त्यावर पसरत असल्याने दुचाकीस्वारांना अक्षरशः जीव मुठीत धरून प्रवास करावा लागत आहे.

दररोज या मार्गावरून जाणाऱ्या ओव्हरलोड ट्रक व डंपरमधून खडी खाली पडत आहे तसेच अनेक ठिकाणी रस्ता देखील दाबला गेला आहे. संबंधित प्रशासनाचे याकडे दुर्लक्ष होत असल्याचा आरोप स्थानिक नागरिकांकडून केला जात आहे. चोपडा धुळे मार्गावरील शहरातील शिंदी कॉलनी ते आर.के. नगर दरम्यान प्रत्येक गतिरोधकाजवळ वाळू-सडा पडलेला दिसून येत आहे.

रस्त्यावर विखुरलेली खडी घसरडी ठरत असल्याने लहान-मोठ्या अपघातांची शक्यता मोठ्या प्रमाणात वाढली आहे. विशेषतः सकाळी व सायंकाळी वाहतुकीची वर्दळ असताना परिस्थिती अधिक धोकादायक बनते. पादचारी, विद्यार्थी आणि दुचाकीस्वारांना मोठा त्रास सहन करावा लागत असून, नागरिकांमध्ये संतापाचे वातावरण आहे. स्थानिकांनी प्रशासनाकडे वारंवार तक्रारी करूनही ठोस कारवाई होत नसल्याने नाराजी वाढली आहे. ओव्हरलोड वाहनांवर तात्काळ कारवाई करून रस्त्याची साफसफाई करावी, तसेच नियमभंग करणाऱ्या वाहनांवर कठोर दंडात्मक कारवाई करावी, अशी जोरदार मागणी नागरिकांनी केली आहे. प्रशासनाने तातडीने लक्ष देणे आवश्यक ही गंभीर बाब लक्षात घेता प्रशासनाने तातडीने उपाययोजना करावी अन्यथा मोठा अपघात घडल्यास त्याची जबाबदार कोण असा सवाल नागरिक उपस्थित करत आहेत. ▲

अमळनेर : चोपडा रस्त्यावरील पैलाड ते स्मशानभूमी दरम्यान रस्त्यावर ठिकठिकाणी पडलेली खडी व वाळू. (छायाचित्र : रजनीकांत पाटील)

उन्हाचा कडाका वाढला; पारा ४१ अंशांवर

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : जळगाव जिल्ह्यात उन्हाची तीव्रता दिवसेंदिवस वाढत असून अमळनेर शहरासह ग्रामीण भागात तापमानाचा पारा ४१ अंश सेल्सिअसपर्यंत पोहोचला आहे. कडाक्याच्या उन्हामुळे नागरिक हैराण झाले असतानाच, आता हवामान विभागाने अवकाळी पावसाचे संकेत दिल्याने शेतकऱ्यांची चिंता वाढली आहे.गेल्या दोन दिवसांपासून तापमानात मोठी वाढ झाली आहे.

सकाळी १० वाजेपासूनच उन्हाच्या झळा लागायला सुरुवात होते, तर दुपारी १२ ते ४ या वेळेत शहरात जणू 'कर्फ्यू' लागल्यासारखी स्थिती पाहायला मिळत आहे. उष्णतेच्या लाटेमुळे नागरिकांनी दुपारच्या वेळी घराबाहेर पडणे टाळले असून, शीतपेये आणि फळांच्या रसाच्या गाड्यांवर गर्दी दिसून येत आहे. एकीकडे सूर्य आग ओकत असतानाच, हवामान विभागाने जळगाव जिल्ह्यासाठी महत्त्वाचा इशारा दिला आहे.

आगामी २४ ते ४८ तासांत जिल्ह्याच्या काही भागांत ढगाळ वातावरण राहून विजांच्या कडकडाटासह अवकाळी पाऊस पडण्याची शक्यता वर्तवण्यात आली आहे. हवेतील आर्द्रता आणि वाढत्या उष्णतेमुळे स्थानिक पातळीवर पावसाचे ढग तयार होत असल्याचे सांगण्यात येत आहे.सध्या अनेक ठिकाणी पिकांची काढणी आणि मळणीची कामे सुरू आहेत. अशातच जर अवकाळी पाऊस झाला, तर काढणीला आलेल्या पिकांचे मोठे नुकसान होण्याची भीती व्यक्त केली जात आहे. ▲

यात्रेपूर्वी अमळनेरमध्ये नाले सफाईला सुरुवात

अमळनेर नगरपरिषदेकडून शेकडो टन गाळ उपसा

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : संत सखाराम महाराज यात्रोत्सवाच्या पार्श्वभूमीवर अमळनेर नगरपरिषदेकडून शहरातील नाल्यांच्या सफाई मोहिमेला वेग देण्यात आला असून आतापर्यंत शेकडो टन गाळ काढण्यात आला आहे. लोकनियुक्त नगराध्यक्ष डॉ. परीक्षित बाविस्कर आणि मुख्याधिकारी गणेश शिंदे यांच्या सूचनेनुसार आरोग्य विभागाने ही मोहीम हाती घेतली आहे.

शहरात पिंपळे रोड, पिंपऱ्या नाला, विप्रो नाला, धुळे रोड नाला, गांधीनगर, बालेमिया परिसरासह एकूण पाच मोठे आणि इतर लहान मिळून सुमारे १७ नाले आहेत. यात्रोत्सव काळात भाविक आणि नागरिकांच्या आरोग्याची काळजी लक्षात घेऊन ही स्वच्छता मोहीम यात्रेपूर्वीच राबवण्यात येत आहे.नाल्यांमध्ये साचलेला गाळ, काडी-कचरा, प्लास्टिक पिशव्या, भंगार तसेच तुटलेल्या लाकडी व कापडी वस्तूंमुळे पावसाळ्यात नाले तुडुंब भरून पाणी साचण्याचा धोका निर्माण होतो.

यामुळे दुर्गंधी व जीवजंतू वाढून आरोग्य बिघडण्याची शक्यता असते. यात्रेच्या काळात ही परिस्थिती उद्भवू नये म्हणून आधीच सफाई करण्यात येत असल्याचे प्रशासनाने स्पष्ट केले. आरोग्य सभापती रामकृष्ण पाटील यांच्या मार्गदर्शनाखाली आरोग्य निरीक्षक किरण कंडारे, संतोष जाधव, संतोष माणिक, पर्यवेक्षक श्याम करंदीकर, सतीश बिऱ्हाडे, कुंदन सोनवणे, योगेश पवार यांच्या पथकांनी शहराचे चार विभाग करून नाल्यांतील गाळ व कचरा काढण्याचे काम सुरू केले आहे. तसेच १८ मुकादमांना शहर व परिसर स्वच्छ ठेवण्याच्या सक्त सूचना देण्यात आल्या आहेत. पुढील टप्प्यात नदीपात्रातील गाळ काढून परिसर स्वच्छ केला जाणार असल्याची माहिती आरोग्य निरीक्षक किरण कंडारे यांनी दिली. ▲

अमळनेर : शहरातील नालेसाफसफाईला सुरुवात. (छायाचित्र : रजनीकांत पाटील)

अमळनेर येथे कापड दुकानास लागली आग

अग्निशमन दलाच्या तत्परतेने मोठा अनर्थ टळला

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : येथील व्यापारी संजय मंगलचंद कोठारी यांच्या कापड दुकानासह वरच्या निवासी भागात सोमवारी रात्री सुमारे ९ वाजण्याच्या सुमारास अचानक आग लागल्याची घटना घडली. दुकानाच्या खाली मोठ्या प्रमाणात कापडाचा साठा असल्यामुळे आग वेगाने पसरून मोठे नुकसान होण्याची शक्यता निर्माण झाली होती.

मात्र अग्निशमन दलाच्या तात्काळ आणि प्रभावी कारवाईमुळे संभाव्य मोठा अनर्थ टळला.व्यापारी संजय मंगलचंद कोठारी यांच्या कापड दुकानासह वरच्या निवासी भागात आग लागली. या घटनेची माहिती मिळताच नगरसेवक गोपी कासार व सुरज परदेशी यांनी त्वरित अग्निशमन दलाशी संपर्क साधला. त्यानंतर अग्निशमन दलाने घटनास्थळी धाव घेत वेगाने परिस्थिती नियंत्रणात आणली.

आग आटोक्यात आणण्यासाठी अत्यंत जलद आणि समन्वयाने काम करण्यात आले. या प्रसंगी स्थानिक नागरिकांनीही मोठ्या प्रमाणात मदत करत अग्निशमन दलाला सहकार्य केले. नागरिकांच्या तत्परतेमुळे आग अधिक पसरू न देता नियंत्रणात आणणे शक्य झाले. अग्निशमन अधिकारी गणेश गोसावी यांच्या मार्गदर्शनाखाली कर्मचारी दिनेश बिऱ्हाडे, फारुख शेख, जफर पठाण, मच्छिंद्र चौधरी, आकाश संदानशिव, लखन कंखरे व भिका संदानशिव यांनी धाडसी आणि उल्लेखनीय कामगिरी करत संपूर्ण आग विझवली. सुदैवाने या घटनेत कोणतीही जीवितहानी झाली नाही. मात्र आगीचे नेमके कारण अद्याप स्पष्ट झाले नसून पुढील तपास सुरू असल्याची माहिती मिळाली आहे. ▲

अमळनेर : व्यापारी संजय मंगलचंद कोठारी यांच्या कापड दुकानासह वरच्या निवासी भागात लागलेली आग आणि झालेले नुकसान.

एसपी डॉ.महेश्वर रेड्डी यांची बदली, श्रीकांत धिवरे नवीन पोलीस अधीक्षक

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : जळगाव जिल्हा पोलीस दलात नुकताच पदभार हस्तांतरण सोहळा पार पडला. यामध्ये पोलीस अधीक्षक डॉ. महेश्वर रेड्डी यांना निरोप देण्यात आला, तर नवनियुक्त पोलीस अधीक्षक श्रीकांत ढिवरे यांनी आज मंगळवारी २१ एप्रिल रोजी सकाळी ११ वाजता अधिकृतपणे आपला पदभार स्वीकारला.

महाराष्ट्र शासनाच्या गृह विभागाने दिनांक २० एप्रिल २०२६ रोजी जारी केलेल्या आदेशानुसार राज्यातील काही पोलीस अधिकाऱ्यांच्या बदल्या करण्यात आल्या आहेत. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम १९५१ मधील तरतुदीनुसार ही बदली प्रक्रिया राबविण्यात आली आहे. सातारा येथील पोलीस अधीक्षक तुषार दोषी यांची बदली सांगली येथे करण्यात आली असून पुणे येथील पोलीस उप आयुक्त निखिल पिंगळे यांची नियुक्ती सातारा येथे पोलीस अधीक्षक म्हणून करण्यात आली आहे. सांगलीचे पोलीस अधीक्षक संदीप घुगे यांची बदली मुंबई येथे राज्य गुप्तवार्ता विभागात पोलीस उप आयुक्त (सुरक्षा) पदावर करण्यात आली आहे.कोल्हापूरचे पोलीस अधीक्षक योगेश गुप्ता यांना गडचिरोली परिक्षेत्राचे पोलीस उप महानिरीक्षक म्हणून (तात्पुरत्या स्वरूपात) जबाबदारी देण्यात आली आहे. गडचिरोलीचे पोलीस अधीक्षक निलोत्पल यांची बदली कोल्हापूर येथे करण्यात आली आहे. तसेच गडचिरोली येथील अपर पोलीस अधीक्षक एम. सेरा यांची पदोन्नतीसह पोलीस अधीक्षक, गडचिरोली म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. दरम्यान, जळगावचे पोलीस अधीक्षक महेश्वर रेड्डी यांची बदली पुणे येथे राज्य गुन्हे अन्वेषण विभागात (CID) करण्यात आली असून धुळेचे पोलीस अधीक्षक श्रीकांत धिवरे यांची नियुक्ती जळगाव येथे करण्यात आली आहे. पुणे येथील पोलीस उप आयुक्त राजकुमार शिंदे यांची बदली वाशिम येथे पोलीस अधीक्षक म्हणून करण्यात आली आहे. ▲

अमळनेर : जळगाव जिल्हयाचे नवनियूक्त पोलीस अधीक्षक श्रीकांत धिवरे यांना डॉ. महेश्वर रेड्डी यांच्या हस्ते पदभार सोपविण्यात आला.

चर्चा शून्य, मंजुरी पूर्ण!

अमळनेर पालिकेची सभा दहा मिनिटांत गुंडाळली; सत्ताधाऱ्यांवर 'पळकुटेपणा'चा आरोप

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : शहराच्या विकासाचे महत्त्वाचे २७ विषय अजेंड्यावर असताना, त्यावर कोणतीही साधकबाधक चर्चा न करता अमळनेर नगरपरिषदेची सर्वसाधारण सभा अवघ्या १० मिनिटांत घाईघाईने उरकण्यात आली. सत्ताधाऱ्यांनी विरोधकांच्या प्रश्नांना सामोरे जाण्याचे टाळून थेट सभा संपल्याचे घोषित केल्याने, शहर विकास आघाडीच्या (शवीआ) नगरसेवकांनी हा 'लोकशाहीचा गळा घोटण्याचा प्रकार' असल्याची प्रतिक्रिया दिली आहे.

जळगाव येथे जिल्हाधिकारी रोहन घुगे यांच्या दालनात झालेल्या गंभीर तक्रारींच्या पार्श्वभूमीवर ही सभा गाजण्याची शक्यता असतानाच, सत्ताधाऱ्यांनी बहुमताच्या जोरावर केलेल्या या 'पूर्वनियोजित' खेळीमुळे शहराच्या राजकीय वर्तुळात चर्चा आहे.

दरम्यान, या संपूर्ण प्रकरणावर अद्याप प्रशासनाकडून कोणतीही अधिकृत भूमिका स्पष्ट करण्यात आलेली नसल्याने या प्रकारामागील जबाबदारांवर कारवाई, तसेच संपूर्ण प्रक्रियेची उच्चस्तरीय चौकशी करण्यात यावी अशी मागणी शवीआचे व अपक्ष नगरसेवक, राजू फाफोरेकर, भरतकुमार ललवाणी, देवेंद्र कांबळे, सचिन पाटील, सौ स्वप्ना विक्रांत पाटील, योगिता सयाजीराव कापडणे, अफसाना मुक्तार खाटीक, जुबेदाबी हाजी नसीर, कविता विजय राजपूत,शोभाबाई गढरे नंदाताई नरेंद्र संदानशिव, विजय कहारु पाटील, आदींनी केली आहे. ▲

> “ खेळीमेळीच्या वातावरणात बैठक झाली. यात विरोधी नगरसेवकांनी सर्वविषयांना मंजूरी देत बैठक पार पडली. विरोधकांना बोलू दिले नाही व बैठक आटोपली हे खोडसाळपणाचे वृत्त आहे. शहराच्या विकासासाठी सत्ताधारी आणि विरोधक एकदिलाने काम करित आहोत.
>
> **– डॉ. परिक्षित बाविस्कर**
> **नगराध्यक्ष, न. पा. अमळनेर**

हिंदू धर्म पुनरुत्थानाचे जनक : आद्य शंकराचार्य
पान २ वर...

जागतिक पर्यावरण संवर्धनासाठी जागरूकता हवी
पान ३ वर...

भक्ती, समता आणि तत्त्वज्ञानाचा दीपस्तंभ
पान ४ वर...

दिनविशेष
२२ एप्रिल

- आंतरराष्ट्रीय पृथ्वी दिन
- टेलिफोन वाहतूक सुरू करण्यासाठी ऑप्टिकल फायबरचा प्रथम वापर.
- नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ व्हायरोलॉजी संचालक डॉ. कल्याण बॅनर्जी यांना विज्ञान आणि तंत्रज्ञानातील ओमप्रकाश भसीन पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.

गर्व से कहो स्वदेशी है हम...! स्वदेशी ही खरिदेंगे हम...!!

स्वातंत्र्यपूर्व संग्रामातील स्वदेशीची हाक आता पुन्हा देवू या. नवरात्रोत्सवात आपण आदिमाया आदिशक्तीचा जागर करतो त्याप्रमाणेच स्वदेशीचाही जागर करूया..! सच्च्या भारतीयांवर जेव्हा-जेव्हा परकीय आक्रमण होते तेंव्हा-तेंव्हा ते प्रचंड त्वेषाने पेटून उठतात...!! आता तीच वेळ येऊन ठेपली आहे...!!! जय भारत...! जय स्वदेशी...!!

संपादकीय

वाढते घटस्फोट सामाजिक आव्हान

एकीकडे महिलांच्या आरक्षणावरून गदारोळ सुरू असताना सामान्य स्तरावर आणि त्याही कौटुंबिक स्तरावर महिलांचे संरक्षण हा तितकाच महत्त्वाचा मुद्दा ठरतो आहे. भारताच्या एकूण लोकसंख्येमध्ये महिलांची संख्या ६७ टक्के आहे. म्हणजे पुरुष संख्येपेक्षा महिलांची संख्या वाढते आहे. भारताच्या इतिहासात पहिल्यांदाच हे सर्वात मोठे परिवर्तन घडून आलेले आहे. आणि इतक्या मोठ्या संख्येने असलेल्या महिलांना कुटुंबांमध्ये आणि समाजामध्ये योग्य तो सन्मान आणि आदर मिळाला पाहिजे ही अतिशय माफक अपेक्षा ठरते. दुर्दैवाने आज महिलांवरच्या गुन्ह्यांमध्ये वाढ होते आहे. शिवाय धक्कादायक भाग म्हणजे कुटुंबांमध्ये घटस्फोटांचे प्रमाण प्रचंड वेगाने वाढत असल्याचे दिसून येते. शहरी भागात हे प्रमाण ३० ते ३५ टक्क्यांपर्यंत जाऊन पोहोचले आहे. तर ग्रामीण भागामध्ये २० टक्क्यांपर्यंत हे प्रमाण आहे. ज्या वेगाने घटस्फोटांची संख्या वाढते आहे ते पाहिल्यानंतर कुटुंबांमध्येसुद्धा महिलांच्या सुरक्षिततेविषयी प्रचंड उदासीनता असल्याचेच म्हणावे लागते. खरेतर ही केवळ उदासीनता नसून तो सर्वात मोठा सामाजिक कलंक म्हणता येतो. आजची महिला शिकली सवरलेली आहे. तिच्याकडे असलेल्या शिक्षणाचा शिवाय इतर गुणांचा योग्य तो आदर व्हावा ही माफक अपेक्षा असते. परंतु वर्षानुवर्षांची पुरुषसत्ताक मानसिकता अजूनही महिलांना ते स्थान द्यायला तयार नाही. विशेषतः शहरी भागातले घटस्फोटांचे हे प्रमाण अत्यंत चिंताजनक ठरते. देशपातळीवर रोज किमान तीनशे ते चारशे घटस्फोटांची प्रकरणं दाखल होत असतात. आणि सरसारी देशपातळीवर रोज शंभर घटस्फोटाच्या घटना घडतात. जागतिक स्तरावर होणाऱ्या घटस्फोटांच्या तुलनेत हे प्रमाण नगण्य जरी ठरत असले तरी भारतासारख्या संस्कृतीप्रधान शिवाय कुटुंब व्यवस्थेचा मजबूत आधार असलेल्या समाजव्यवस्थेसाठी तो एक मोठा इशारा ठरतो. हेच प्रमाण कायम राहिले तर पुढच्या पंचवीस वर्षांत घटस्फोट ही राष्ट्रीय समस्या म्हणूनच विचारात घ्यावी लागेल. सामाजिकदृष्ट्या किंवा समाजव्यवस्थेला धक्का देणारी ही बाब वेळीच विचारात घेतली पाहिजे.

या सगळ्या बदलत्या परिस्थितीत महिलांचे कुटुंबातील आणि समाजातले स्थान टिकविण्यासाठी पुरुषसत्ताक मानसिकता बदलणे गरजेचे ठरते. महिलांकडूनही काहीवेळेला काही प्रकरणांमध्ये गैरसमज आणि हट्टी भूमिकेचा परिणामही घडून येतो. परंतु आजच्या सुशिक्षित आणि तंत्रज्ञानयुक्त जगामध्ये महिलांच्या आदराचा आणि सन्मानाचा विषय अग्रक्रमाने पुढे गरजेचे आहे. जर कुटुंब स्तरावरच तिला डावलले जात असेल किंवा कुटुंबातच तिला योग्य ते स्थान मिळत नसेल तर सामाजिक स्तरावर तिची होणारी अवहेलना वाढण्याचीच शक्यता आहे. आज राष्ट्रीय गुन्हे शाखेच्या अहवालाप्रमाणे संपूर्ण देशभरात महिला अत्याचारांचे प्रमाण सर्वाधिक आहे. अगदी महाराष्ट्रसुद्धा त्यात मागे नाही. संपूर्ण देशपातळीवर गेल्या तीन वर्षात महिलांच्या हत्येच्या प्रमाणामध्येसुद्धा २६ टक्के वाढ नोंदली गेली आणि एकूण अत्याचाराच्या घटनांमध्येदेखील ३० टक्के वाढ झाल्याचे सांगितले गेले. एकीकडे अत्याचाराच्या घटनांत होत गेलेली वाढ तर दुसरीकडे कौटुंबिक पातळीवर महिलांचा होणारा छळ त्यांना दिली जाणारी दुय्यम दर्जाची वागणूक यातून काळ जरी बदलला असला तरी महिलांची सुरक्षितता अजूनही चिंताजनकच ठरलेली आहे. अत्याचाराच्या किंवा घटस्फोटांचे प्रमाण लक्षात घेतले तर महिलांचे समाजातील स्थान भक्कम करण्याच्या दिशेने अधिक ठोस पावलं पडण्याची आवश्यकता वाटू लागते. त्याची सुरूवात व्यक्तीगत किंवा कुटुंब पातळीवरून केली पाहिजे. विशेषतः चोवीस ते तीस या वयोगटात घटस्फोटांचे प्रमाण सर्वाधिक असल्याचे आढळून आलेले आहे. अगदी उच्चशिक्षित असूनही समंजसपणाचा अभाव आणि एकमेकांना समजून घेऊन समस्यांचे निराकरण करण्याची क्षमता नसल्याने हे प्रकार वाढत असल्याचे स्पष्टपणे दिसून येते. भारतासारख्या कुटुंबप्रधान व्यवस्थेला लागलेले हे मोठे गालबोट ठरते. एकमेकांमधील सुसंवाद नसल्याने आणि अतिशय क्षुल्लक कारणांवरून गैरसमज करून घेण्याचे प्रकार आणि उद्भवलेल्या परिस्थितीतून विचारपूर्वक मार्ग काढण्याची तयारी नसते. अहंकार किंवा इगो दुखावल्याने एकमेकांपासून हरकत घेण्याकडे अधिक कल दिसून येतो.

यातला सर्वात वेदनादायक भाग म्हणजे घटस्फोटाच्या घटनेनंतर त्याचे सर्वाधिक परिणाम हे महिलांना भोगावे लागतात. कारण स्वतःचं करिअर सांभाळत असताना सामाजिक स्तरावर स्वतःचा योग्य तो सन्मान ठेवून घेण्यासाठीसुद्धा प्रचंड मेहनत घ्यावी लागते. विशेषतः शहरी जीवनामध्ये घटस्फोटित महिलांना अखंड सावधानता बाळगावी लागते. परिणामी तिच्या वैयक्तीक जीवनामध्ये करिअरबरोबरच स्वतःची सुरक्षितता हा मुद्दा अधिक महत्त्वपूर्ण ठरतो. खरे तर आज महिला पूर्वपिक्षा अधिक सक्षम झालेली आहे. अनेक अर्थानी तिला आत्मनिर्भरही म्हणता येईल. परंतु समाजव्यवस्थेचा विचार करीत असताना आणि आयुष्याचा प्रवास अधिक सुखकर होण्याच्यादृष्टीने तिची सुरक्षितता आणि सन्मान या दोन्ही गोष्टी महत्त्वाच्या ठरतात. घटस्फोटानंतरचे जीवन निश्चितच कसोटी पाहणारे असते. परंतु यासाठी सामाजिक आणि कुटुंब स्तरावरची पुरुषी मानसिकता बदलणे अधिक गरजेचे ठरते. घटस्फोटासाठी वेगवेगळी कारणं जरी समोर येत असली तरी दोघांच्याही दृष्टीने या प्रसंगाला सामोरे जाणे कठीणच ठरते. सरकारी पातळीवरून या सामाजिक समस्येचा खूप वेगळ्या पद्धतीने विचार करण्याची वेळ आलेली आहे. समुपदेशनापासून तर पुन्हा एकत्र येणाऱ्या कुटुंबांना प्रोत्साहन देण्यापर्यंत अनेक योजना राबविता येऊ शकतात. आज तर अनेक उच्चशिक्षित कुटुंबांमध्ये पैसा किंवा सांपत्तिक स्थिती चांगली असते. परंतु मानसिक स्तरावरचे हे ताणतणाव आणि ओढाताण समाधान मिळू देत नाही हीदेखील वस्तुस्थिती आहे. घटस्फोट ही कौटुंबिक स्तरावर जेवढी समस्या आहे तेवढेच सामाजिक स्तरावर तितकेच मोठे आव्हान ठरते.

हिंदू धर्म पुनरुत्थानाचे जनक : आद्य शंकराचार्य

जयंती विशेष

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

सातव्या शतकात हिंदू धर्माची पुनःस्थापना करणारे, हिंदू धर्माच्या पुनरुत्थानाचे जनक मानल्या जाणाऱ्या आद्य शंकराचार्यांची जयंती २१ एप्रिल रोजी सर्वत्र साजरी करण्यात आली. वैशाख शुद्ध पंचमीला आद्य शंकराचार्यांचा जन्म झाला. अद्वैताचा पुरस्कार आद्य शंकराचार्यांनी सुरू केला. अखिल भारताच्या एकात्मतेची मूर्ती घडविणाऱ्या अद्वैतवादी वैदिक तत्त्वज्ञानी शंकराचार्यांनी भरतखंडाच्या चारही कोपऱ्यात वैदिक धर्माची ध्वजा रोवली. वेदांच्या आधाराने आणि वेदांतसूत्रांच्या पायावर त्यांनी आपले नवीन तत्त्वज्ञान उपदेशिले. भारतात धार्मिक तटबंदी उभारण्याचे ऐतिहासिक कार्य त्यांनी करून दाखविले, असे सांगितले जाते. अलौकिक बुद्धिमत्तेने भारत खंडाला शंकराचार्यांनी हादरवून सोडले. वैदिक धर्माची प्रतिष्ठापना भक्कम पायावर पुन्हा करत, वेद हे ईश्वरप्रणीत आहेत, असे ते म्हणत असत. वेदांताचे तत्त्वस्वरूप समजावून देणाऱ्या तत्त्ववेत्त्यांमध्ये आद्य शंकराचार्यांची योग्यता सर्वश्रेष्ठ दर्जाची मानली जाते.

केरळमधील मलबार प्रांतात पूर्णा नदीकाठी वसलेल्या कालडी ग्रामी इ.स. ७८८ मध्ये शंकराचार्यांचा जन्म झाला. लहानपणीच वडील गेल्याने त्यांची जोपासना त्यांच्या मातेने केली. त्यांच्या वडिलांचे नाव शिवगुरू होते. अध्ययन व अध्यापन यांची एक उज्ज्वल परंपरा त्या घराण्यात चालत आलेली होती. शंकराचार्यांनी आठव्या वर्षी सर्व वेदांचे अध्ययन पूर्ण केले. आईकडून संन्यास घेण्याबद्दल परवानगी मिळवून ते घराबाहेर पडले. मातेवर त्यांचे अतोनात प्रेम होते.

विंध्याद्रीच्या आसपास शंकराचार्यांची गोविंद पूज्यपादाचार्य यांच्याशी गाठ पडली. त्यांनी उपदेश करून

शंकराचार्यांना संन्यासदीक्षा दिली. शंकराचार्यांनी वयाच्या बाराव्या वर्षी सर्व शास्त्रात प्रावीण्य प्राप्त केले. त्यानंतर ते काशी येथे गेले. काशीच्या पंडितांशी धर्मचर्चेवर वाद-प्रतिवाद करून त्यांना आपल्या विद्वत्तेने प्रभावित केले. धर्मावरील वाद-प्रतिवादात ते जिंकले. त्यामुळे त्यांची महती, कीर्ती अतिशय वाढली. आद्य शंकराचार्य एक महान यती, ग्रंथकार, अद्वैत मताचे प्रचारक, स्तोत्रकार होते. या लोकोत्तर कृतीने शंकराचार्य हे जगद्गुरू ठरले.

आद्य शंकराचार्यांनी दोन ते तीन वेळा संपूर्ण भारत पालथा घातला, असे सांगितले जाते. मोठमोठ्या नगरांत आणि तीर्थक्षेत्री जाऊन वैदिक धर्माची पुनर्स्थापना करण्यासाठी शंकराचार्यांनी त्यांच्या शिष्यांसह भारतभ्रमण केले. त्यांना अद्वैत तत्त्वज्ञानाची शिकवण दिली. त्यामुळे पाखंडी आणि वामाचारी संप्रदाय भंगले, अशी मान्यता आहे. आपल्या भारतभ्रमणात शंकराचार्यांनी गोवर्धन पीठ (ओडिसा), शृंगेरी पीठ (दक्षिण देश), शारदापीठ (द्वारका) आणि ज्योतिर्मठ (हिमालय) या चार दिशांना चार पीठांची स्थापना करून शिष्यांना पीठाधिपती म्हणून नेमले. कांचीकामकोटी आणि काशी येथेही त्यांनी पीठे स्थापन केली.

आद्य शंकराचार्यांनी एकेश्वरवादाचा पुरस्कार करत त्याचा अधिक पुरस्कार केला. तणावमुक्त अवस्थेत जगा, पण त्यासाठी मन निर्मळ व निर्भय ठेवा, असे ते नेहमी सांगत. चराचरात परमेश्वर सामावलेला असून त्याचा आदर करायला हवा, अशी त्यांची शिकवण असे. धर्माचा लढा त्यांनी मुद्द्यांनी जिंकला. आद्य शंकराचार्यांनी प्रस्थानत्रयींवर म्हणजेच ब्रह्मसूत्र, उपनिषदे, भगवद्गीता आणि अन्य विषयांवर अनेक भाष्यग्रंथ लिहिले आहेत. त्यांनी तत्त्वज्ञानविषयक ग्रंथ, संस्कृत स्तोत्रे, आणि तत्सम काव्ये रचली आहेत. आद्य शंकराचार्यांनी आखून दिलेल्या कार्यपद्धतीनुसारच आजही चारही धर्मपीठांची कामे सुरळीत सुरू आहेत. इतके प्रचंड कार्य आचार्यांनी आपल्या अवघ्या बत्तीस वर्षांच्या आयुष्यात साधले. त्यांच्या विचारधारेचा प्रभाव आधुनिक भारतातदेखील तेवढ्याच तेजाने जाणवत आहे. ते थोर तत्त्वज्ञ, महापंडित, प्रतिभावान कवी, समाजसुधारकांतील अग्रणी आणि चतुर संघटक होते. आचार्यांनी आपले कार्य बौद्धिक, तात्विक आणि धार्मिक या तिन्ही स्तरांवर करून निरनिराळ्या विचारधारांत एकसूत्रता आणण्याचा प्रयत्न केला. लोकजीवनात रूढ असलेले पंथ-भेद नष्ट करून सर्वांना ज्ञानाने मोक्ष मिळू शकतो हे पटवून दिले आणि ज्ञानोपासनेचा मार्ग दाखवून दिला. ▲

मुडी येथे भरदिवसा चोरी

चोरीच्या प्रकारामुळे परिसरातील सुरक्षेचा प्रश्न ऐरणीवर

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : तालुक्यातील मूडी गावात भरदिवसा घडलेल्या धाडसी घरफोडीच्या घटनेने परिसरात खळबळ उडाली असून ग्रामस्थांमध्ये भीतीचे वातावरण निर्माण झाले आहे.गाय माता मंदिर परिसरातील अन्नपूर्णाबाई बडगुजर यांच्या घरावर अज्ञात चोरट्यांनी डल्ला मारत घराचे कुलूप तोडून आत प्रवेश केला आणि घरातील सुमारे पाच हजार रुपये रोकड लंपास केली. यासोबतच घरातील इतर वस्तूंची तोडफोड करून नुकसान करण्यात आले.ही घटना सकाळच्या सुमारास उघडकीस आली. घराचे कुलूप तुटलेले आणि आतील साहित्य अस्ताव्यस्त अवस्थेत पाहून परिसरातील नागरिकांमध्ये एकच खळबळ उडाली. प्राथमिक माहितीनुसार चोरट्यांनी घरातील रोकड घेऊन पलायन केल्याचे समोर आले आहे. विशेष म्हणजे, मूडी गावात यापूर्वी अशा प्रकारच्या गंभीर चोरीच्या घटना फारशा घडल्या नसल्याने ही घटना ग्रामस्थांसाठी धक्कादायक ठरली आहे. या घटनेनंतर नागरिकांनी तीव्र संताप व्यक्त करत गावातील सुरक्षेच्या उपाययोजना तातडीने मजबूत करण्याची मागणी केली आहे. विशेषतः घराजवळील बंद असलेले रस्त्यावरील दिवे त्वरित सुरू करण्याची मागणी होत असून अंधाराचा फायदा घेतच चोरट्यांनी ही चोरी केल्याचा संशय व्यक्त केला जात आहे. अशा घटना वेळेत रोखल्या नाहीत तर भविष्यात गुन्हेगारी वाढू शकते. दरम्यान, या घटनेची पोलिसांनी तत्काळ दखल घेऊन तपास सुरू करावा, गावात पोलीस गस्त वाढवावी आणि नागरिकांना सुरक्षिततेची हमी द्यावी, अशी मागणी जोर धरत आहे.

जमिनीचा मोबदला लाटण्यासाठी रचला कट

५ संशयितांविरुद्ध पोलिसांत गुन्हा; बनावट कागदपत्रांचा केला वापर

अमळनेर : तालुक्यातील मारवड पोलीस स्टेशनच्या हद्दीत एक गंभीर फसवणुकीचा प्रकार उघडकीस आला आहे. मयत आईच्या जमिनीचा ताबा मिळवण्यासाठी आणि शासनाकडून मिळणारा मोबदला लाटण्याच्या उद्देशाने पाच जणांनी संगनमत करून बनावट कागदपत्रे तयार केल्याचे अमळनेर तालुक्यातील बोहरा येथे समोर आले आहे. याप्रकरणी मारवड पोलिसांत गुन्हा दाखल करण्यात आला.रिना रवींद्र पाटील (वय ४३, रा. मलकापूर, जि. बुलढाणा) यांनी दिलेल्या तक्रारीनुसार, ही घटना जून २०१५ पासून सुरू होती. फिर्यादीच्या मयत आई पुष्पाबाई पाटील यांच्या नावावर असलेल्या शेतीवर आपला हक्क असल्याचे भासवण्यासाठी आरोपींनी खोटे कागदपत्र तयार केले. या बनावट कागदपत्रांच्या आधारे आरोपींनी जमिनीचा ताबा मिळवण्याचा आणि सरकारी मोबदला हडपण्याचा प्रयत्न केला. संशयित आरोपींनी स्वतःला कायदेशीर वारसदार असल्याचे दर्शवून सरकारची आणि फिर्यादीची दिशाभूल केली आहे.या प्रकरणात ललिता अशोक पाटील (रा. अमळनेर), सुशील सुरेश मुथा (रा. धुळे), अनिता महेंद्र झावर (रा. जळगाव), नामदेव दगा धनगर (रा. अमळनेर) आणि नथू भोमा धनगर (रा. अमळनेर) या पाच जणांविरुद्ध फसवणुकीचा गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. प्रकरणाचा पुढील तपास पोलीस निरीक्षक विनोद तोरवणे करत आहेत.

मद्यपानापूर्वी दारूचे दोन थेंब जमिनीवर का शिंपडतात ?

अट्टल बेवड्यांनाही माहिती नसेल खरे कारण

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

तुम्ही कधी निरीक्षण केले आहे का? जेव्हा एखादा व्यक्ती दारू पितो, तेव्हा दारू पिण्यापूर्वी तो आपल्या ग्लासातील दारूचे काही थेंब जमिनीवर शिंपडतो. तो असे का करतो? यामागील खरे कारण माहिती आहे का?

तुम्ही कधी दारू प्याले आहेत का? किंवा दारू पिणाऱ्या लोकांसोबत बसला आहात का? जर तुम्ही दारू पिणाऱ्या लोकांसोबत बसला असाल तर त्यावेळी तुम्ही एक गोष्ट नक्कीच नोटीस केली असेल, ती म्हणजे जेव्हा ही लोक दारू पिण्यासाठी बसतात तेव्हा ग्लास भरल्यानंतर दारू पिण्याआधी दारूचे काही थेंब जमिनीवर शिंपडतात. हे लोक असे का करतात? नक्की यामागे काय कारण असू शकते? असा कधी तुम्हाला प्रश्न पडला आहे का? जे लोक पहिल्यांदा हे सर्व पाहतात त्यांना ही गोष्ट नक्कीच विचित्र वाटू शकते. मात्र ही केवळ एक फक्त सवय नाही, तर त्यामागे प्राचीन काळापासून चालत आलेली एक मान्यता आहे. अनेकांना या गोष्टीबद्दल माहिती नसते. मात्र, तरी देखील ते दारू पिण्यापूर्वी ती ग्लासात भरल्यानंतर दारूचे काही थेंब जमिनीवर शिंपडतात आणि मगच दारू पिण्यास सुरूवात करतात.

दारू पिण्यापूर्वी ती जमिनीवर शिंपडणे हा काही नवा ट्रेंड नाही. ही एक खूप जुनी परंपरा आहे. ही परंपरा फक्त भारतामध्येच नाही पाळली जात तर संपूर्ण जगामध्ये तुम्हाला ही गोष्ट पाहायला मिळते. प्रत्येक संस्कृतीमध्ये या कृतीची तुम्हाला वेगळी कथा ऐकायला मिळेल. दारू जमिनीवर शिंपडणे या कृतीचे वेगवेगळ्या देशांत वेगवेगळे अर्थ लावले जातात. जेव्हा एखाद्या व्यक्ती दारू पिण्यासाठी बसतो आणि त्यापूर्वी तो दारुचे काही थेंब जमिनीवर शिंपडतो तेव्हा या कृतींकडे अनेक ठिकाणी अर्पण म्हणून पाहिले जाते. आपण जेव्हा मद्यपानाचा आनंद घेत असतो तेव्हा आपल्यामध्ये एक अदृश्य शक्ती उपस्थित असते. त्याचा नकारात्मक परिणाम आपल्यावर होऊ नये म्हणून दारू पिण्याआधी पहिल्यांदा या अदृश्य शक्तीला दारू अर्पण केली जाते. त्यामुळे दारू पिण्यापूर्वी अनेक जण दारू जमिनीवर शिंपडतात, असे म्हटले जाते. मात्र या गोष्टीला कोणताही आधार नाहीये, ही प्रथा पूर्वीपासून चालत आलेली आहे, ती आजही सुरूच आहे.

काही देशांमध्ये तर दारू पिण्यापूर्वी ती जमिनीवर शिंपडणे हा पूर्वजांना दिलेला सन्मान मानला जातो. काही देशांच्या संस्कृतीमध्ये असे मानले जाते, की आपले पूर्वज हे आपल्यामध्येच उपस्थित असतात. त्यामुळे दारू पिण्यापूर्वी सर्वांत आधी त्यांना दारू अर्पण केली जाते आणि नंतर दारू प्याली जाते. तर काही देशांमध्ये असे मानले जाते, की नकारात्मक शक्तींचा आपल्याला कोणताही त्रास होऊ नये, यासाठी सर्वांत आधी त्यांना दारू अर्पण केली जाते आणि नंतर ती प्राशन केली जाते.

प्रा. डॉ. प्रभाकर जोशी संपादित संत नामदेव कृत ‘चोवीस नामांचा महिमा’ पुस्तिकेचे प्रकाशन

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

अमळनेर : श्री संत सखाराम महाराज यात्रोत्सवाच्या प्रारंभावेळी रविवार, दि. १९ एप्रिल रोजी प.पू. संतश्री प्रसाद महाराज यांच्या शुभ हस्ते प्रा. डॉ. प्रभाकर जोशी संपादित व पुण्यातील धार्मिक प्रकाशन संस्थेने प्रकाशित केलेल्या संत नामदेव कृत ‘चोवीस नामांचा महिमा’ या पुस्तिकेचे प्रकाशन करण्यात आले. धार्मिक कार्याच्या प्रारंभी भगवान श्रीविष्णूंच्या पवित्र अशा केशव नामावलीचे उच्चारण श्रद्धेने केले जाते. पूजेच्या वेळी चंचल मनाला स्थैर्य शांती व एकाग्रता देण्याचे सामर्थ्य या पवित्र नामावलीत आहे. संत नामदेवांनी या २४ नामांसंदर्भात अभंग रचनाही केली आहे. तसेच या अभंगांचा भावार्थही या पुस्तिकेत दिलेला आहे.

आमदार अनिलदादा पाटील, माजी आमदार शिरीषदादा चौधरी, नगराध्यक्ष डॉ. परीक्षित बाविस्कर, उपनगराध्यक्ष प्रशांत निकम, प्रांताधिकारी मयूर भंगाळे, अमळनेर विभागाचे उपविभागीय पोलीस अधिकारी विनायक कोते, तहसीलदार रूपेशकुमार सुराणा, पालिकेचे मुख्याधिकारी गणेश शिंदे, संतश्री सखाराम महाराज संस्थानाचे विश्वस्त ॲड. रवींद्र देशमुख यांच्यासह अनेक मान्यवर यावेळी उपस्थित होते. याप्रसंगी या पुस्तिकेचे लेखक प्रा. डॉ. जोशी यांचा सन्मान करण्यात आला.

सदर पुस्तिकेची किंमत ६०

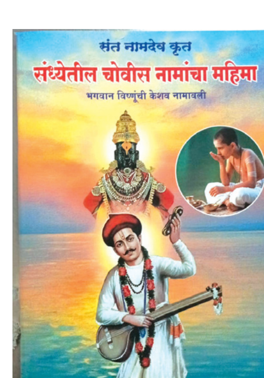

रुपये असून, ती कोणाला हवी असल्यास संतश्री सखाराम महाराज वाडी संस्थानाच्या ग्रंथ भांडारात किंवा मो. : ९९२२२ ४९५९९ वर संपर्क करता येईल. ▲

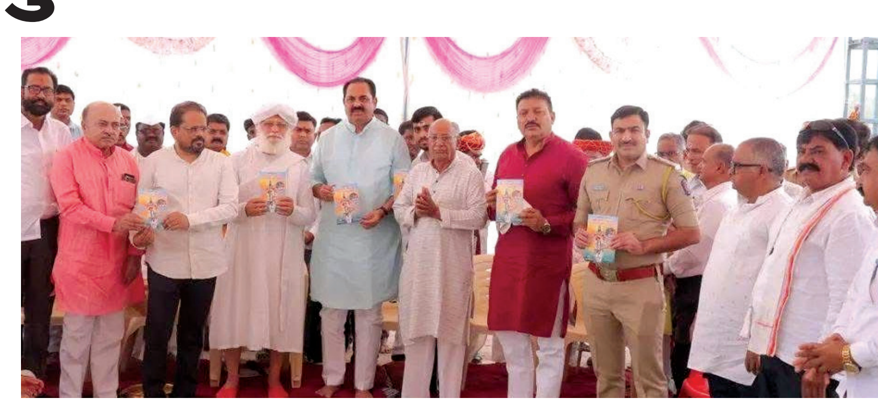

अमळनेर : श्री संत सखाराम महाराज यात्रोत्सवाच्या प्रारंभावेळी रविवार, दि. १९ एप्रिल रोजी प.पू. संतश्री प्रसाद महाराज यांच्या शुभ हस्ते प्रा. डॉ. प्रभाकर जोशी संपादित व पुण्यातील धार्मिक प्रकाशन संस्थेने प्रकाशित केलेल्या संत नामदेव कृत ‘चोवीस नामांचा महिमा’ या पुस्तिकेचे प्रकाशन करण्यात आले. याप्रसंगी उपस्थित आमदार अनिलदादा पाटील, माजी आमदार शिरीषदादा चौधरी, नगराध्यक्ष डॉ. बाविस्कर, उपनगराध्यक्ष निकम, प्रांताधिकारी भंगाळे, अमळनेर विभागाचे उपविभागीय पोलीस अधिकारी कोते, तहसीलदार सुराणा, पालिकेचे मुख्याधिकारी शिंदे, संतश्री सखाराम महाराज संस्थानाचे विश्वस्त ॲड. देशमुख आदी.

हे वृत्तपत्र मुद्रक, प्रकाशक व मालक श्री. आनंद डिगंबर महाले यांनी महातेज पब्लिकेशनसाठी अविष्कार ग्राफिक्स, प्लॉट नं. 17, रामचंद्र नगर, भुसावळ रोड, जळगाव (महाराष्ट्र) 425002 येथे छापून गट नं. 160, प्लॉट नं. 51/52, सुप्रभा अपार्टमेंट, मराठा मंगल कार्यालयाजवळ, पटवारी कॉलनी, अमळनेर, जि. जळगाव (महाराष्ट्र) 425401 येथे प्रसिद्ध केले. संपादक :- आनंद डिगंबर महाले (रजि नं. MAHBIL/25/A0192), कार्यकारी संपादक श्री. भरत रघुनाथ पाटील (पी. आर. बी. कायद्यानुसार संपादकीय जबाबदारी यांची राहील.) या अंकात प्रसिद्ध झालेल्या बातम्या व लेख यातून व्यक्त झालेल्या मतांशी संपादक व कार्यकारी संपादक सहमत असतीलच असे नाही. महातेज पब्लिकेशन तथा ग्लोबल महातेज संबंधित कोणतेही वाद तथा खटले फक्त अमळनेर न्यायालयातच चालविले जातील. संपर्क : 7711004040, 7711004242, ई-मेल : globalmahatej@gmail.com

जागतिक पृथ्वी दिन विशेष

जागतिक पर्यावरण संवर्धनासाठी जागरूकता हवी

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

दरवर्षी २२ एप्रिल रोजी संपूर्ण जगभर जागतिक पृथ्वी दिन उत्साहाने आणि जबाबदारीच्या भावनेने साजरा केला जातो. या दिवसाचा उद्देश म्हणजे पर्यावरण संरक्षणाबाबत जागरूकता वाढविणे आणि पृथ्वीच्या संवर्धनासाठी ठोस पावले उचलण्यास प्रेरित करणे. आजच्या वेगाने बदलणाऱ्या जगात, औद्योगिकीकरण, शहरीकरण आणि नैसर्गिक साधनसंपत्तीचा अतिरेक वापर यामुळे पृथ्वीसमोरील आव्हाने अधिकच गंभीर होत आहेत.

पृथ्वी दिनाचा इतिहास

जागतिक पृथ्वी दिनाची सुरूवात १९७० मध्ये अमेरिकेत झाली. पर्यावरणीय समस्या जसे की वायू प्रदूषण, जलप्रदूषण, जंगलतोड आणि जैवविविधतेचा ऱ्हास याबाबत लोकांमध्ये जागरूकता निर्माण करण्यासाठी हा दिवस सुरू करण्यात आला. कालांतराने हा उपक्रम जागतिक पातळीवर विस्तारला आणि आज १९० पेक्षा अधिक देशांमध्ये विविध कार्यक्रमांद्वारे साजरा केला जातो.

सध्याची पर्यावरणीय स्थिती

आज पृथ्वी अनेक गंभीर संकटांना सामोरी जात आहे. हवामान बदलामुळे तापमानात वाढ, अनियमित पर्जन्य, समुद्र पातळीत वाढ यासारख्या समस्या निर्माण होत आहेत. प्लास्टिक प्रदूषण, जंगलतोड आणि जैवविविधतेचा नाश यामुळे पर्यावरणीय समतोल बिघडत आहे. या सर्व समस्यांचा थेट परिणाम मानवाच्या आरोग्यावर, शेतीवर आणि आर्थिक व्यवस्थेवर होत आहे.

संवर्धनासाठी आवश्यक उपाय

पृथ्वीचे रक्षण करण्यासाठी प्रत्येकाने आपली जबाबदारी ओळखणे अत्यंत गरजेचे आहे. काही महत्त्वाचे उपाय पुढीलप्रमाणे–

झाडे लावा आणि जतन करा : वृक्षारोपण हा सर्वांत सोपा आणि प्रभावी उपाय आहे.

प्लास्टिकचा वापर कमी करा : पुनर्वापरयोग्य वस्तूंचा वापर वाढवावा.

उर्जेची बचत करा : वीज आणि इंधनाचा अपव्यय टाळावा.

पाणी संवर्धन : पाण्याचा योग्य वापर आणि साठवणूक आवश्यक आहे.

पर्यावरणपूरक जीवनशैली : सार्वजनिक वाहतूक, सायकलिंग यांचा वापर वाढवावा.

नागरिकांची भूमिका

सरकार आणि संस्था यांच्याबरोबरच सामान्य नागरिकांची भूमिका अत्यंत महत्त्वाची आहे. लहान–लहान सवयींमध्ये बदल करून मोठा परिणाम साधता येतो. उदा.– कचरा वर्गीकरण, स्थानिक उत्पादनांचा वापर आणि पर्यावरणपूरक उपक्रमांमध्ये सहभाग यामुळे सकारात्मक बदल घडू शकतो. जागतिक पृथ्वी दिन हा केवळ एक दिवस साजरा करण्यापुरता मर्यादित नसून तो आपल्या जीवनशैलीत बदल घडविण्याचा संदेश देतो. पृथ्वी ही आपली एकमेव राहण्याची जागा आहे. त्यामुळे तिचे संरक्षण करणे ही प्रत्येकाची जबाबदारी आहे. आज आपण घेतलेले निर्णय आणि कृती भविष्यातील पिढ्यांसाठी सुरक्षित आणि समृद्ध पर्यावरण निर्माण करतील. 'पृथ्वी आपली नाही, आपण पृथ्वीचे आहोत' या विचाराने प्रेरित होऊन पर्यावरण संवर्धनासाठी एकत्रित प्रयत्न करणे हीच खरी पृथ्वी दिनाची खरी शिकवण आहे.

मराठी–हिंदी चित्रपटसृष्टीतील तेजस्वी अभिनेत्री

जन्मदिन विशेष

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

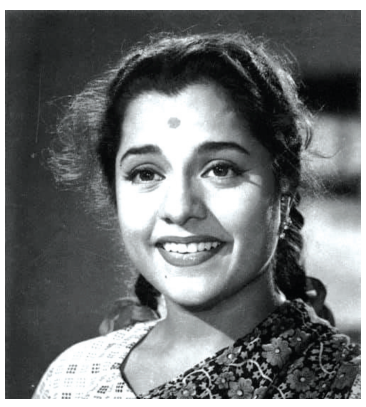

भारतीय चित्रपटसृष्टीत नैसर्गिक अभिनय, सोज्वळ व्यक्तिमत्त्व आणि विविधांगी भूमिका यांमुळे विशेष ठसा उमटवणारे नाव म्हणजे उषा किरण. त्यांच्या जन्मदिनानिमित्त त्यांच्या समृद्ध कारकीर्दीचा आणि कलाक्षेत्रातील योगदानाचा आढावा घेणे म्हणजे एक सांस्कृतिक परंपरेची आठवण जागवण्यासारखे आहे.

प्रारंभिक जीवन आणि चित्रपटात प्रवेश

उषा किरण यांचा जन्म २२ एप्रिल १९२९ रोजी झाला. लहानपणापासूनच त्यांना अभिनयाची आवड होती. रंगभूमीपासून त्यांनी आपल्या कलात्मक प्रवासाची सुरूवात केली आणि पुढे चित्रपटसृष्टीत प्रवेश केला. त्यांच्या सहजसुंदर अभिनयामुळे त्या लवकरच प्रेक्षकांच्या मनात घर करू लागल्या.

गाजलेले चित्रपट आणि भूमिका

मराठी आणि हिंदी अशा दोन्ही चित्रपटसृष्टीत त्यांनी उल्लेखनीय कामगिरी केली. शिकलेली बायको, जशास तसे आणि हिंदीतील दाग यांसारख्या चित्रपटांमधील त्यांच्या भूमिका विशेष गाजल्या. त्यांच्या अभिनयात भावनांची खोली, सच्चेपणा आणि वास्तवतेचा सुंदर मिलाफ दिसून येतो.

अभिनयशैली आणि वैशिष्ट्ये

उषा किरण यांच्या अभिनयात कृत्रिमता नव्हती; त्यांच्या प्रत्येक भूमिकेत सहजता आणि प्रामाणिकपणा जाणवतो. त्यांनी साकारलेल्या व्यक्तिरेखा प्रेक्षकांना आपल्या वाटतात. स्त्रीच्या विविध छटासंवेदनशीलता, ताकद, आणि संघर्षयांचे प्रभावी चित्रण त्यांनी केले.

सामाजिक आणि सांस्कृतिक योगदान

चित्रपटांसोबतच त्यांनी सामाजिक कार्यातही सहभाग घेतला. त्यांच्या कार्यामुळे समाजातील महिलांच्या भूमिकेबाबत सकारात्मक दृष्टिकोन निर्माण झाला. त्यांनी सांस्कृतिक परंपरा जपत आधुनिक विचार मांडले.

पुरस्कार आणि गौरव

त्यांच्या उत्कृष्ट अभिनयासाठी त्यांना विविध पुरस्कारांनी सन्मानित करण्यात आले. त्यांच्या योगदानामुळे मराठी आणि हिंदी चित्रपटसृष्टी अधिक समृद्ध झाली आहे. उषा किरण या केवळ एक यशस्वी अभिनेत्री नव्हत्या, तर त्या एक प्रेरणादायी व्यक्तिमत्त्व होत्या. त्यांच्या जन्मदिनानिमित्त त्यांचे स्मरण करताना त्यांच्या कार्यातून प्रेरणा घेणे हीच त्यांना खरी आदरांजली ठरेल. त्यांचा अभिनय आजही प्रेक्षकांच्या मनात जीवंत आहे आणि त्यांच्या आठवणी भारतीय चित्रपटसृष्टीत सदैव उजळत राहतील.

समाजभान असलेले दूरदर्शी दिग्दर्शक

जन्मदिन विशेष

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

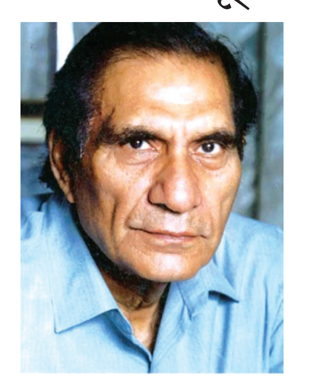

भारतीय चित्रपटसृष्टीत सामाजिक आशय, प्रभावी कथानक आणि सशक्त मांडणी यासाठी ओळखले जाणारे दिग्दर्शक म्हणजे बलदेव राज चोप्रा अर्थात बी. आर. चोप्रा यांच्या जन्मदिनानिमित्त त्यांच्या कार्याचा आणि योगदानाचा आढावा घेणे म्हणजे भारतीय सिनेमाच्या एका सुवर्णकाळाची उजळणी होय.

प्रारंभिक जीवन आणि कारकीर्द

२२ एप्रिल १९१४ रोजी जन्मलेले बी. आर. चोप्रा यांनी सुरूवातीला पत्रकारितेत काम केले. परंतु चित्रपटसृष्टीतील त्यांची ओढ त्यांना मुंबईत घेऊन आली आणि त्यांनी आपल्या कारकिर्दीची सुरूवात निर्माते व दिग्दर्शक म्हणून केली. त्यांच्या चित्रपटांमध्ये केवळ मनोरंजन नव्हते, तर सामाजिक वास्तव आणि समस्यांचे भानही ठळकपणे दिसून येते.

प्रभावी चित्रपटसृष्टी

बलदेव राज चोप्रा यांनी अनेक दर्जेदार चित्रपटांची निर्मिती केली. नया दौर, कानून, आणि गुमराह यांसारख्या चित्रपटांनी समाजातील प्रश्नांवर प्रकाश टाकला. त्यांच्या चित्रपटांमध्ये न्याय, नैतिकता, मानवी नातेसंबंध आणि सामाजिक बदल यांचा प्रभावी संगम दिसतो.

दूरदर्शन क्षेत्रातील योगदान

चित्रपटांसोबतच त्यांनी दूरदर्शन क्षेत्रातही महत्त्वपूर्ण योगदान दिले. महाभारत ही त्यांची निर्मिती आजही भारतीय प्रेक्षकांच्या मनात घर करून आहे. या मालिकेने भारतीय संस्कृती, इतिहास आणि मूल्ये जनसामान्यांपर्यंत पोहोचवण्याचे कार्य केले.

सामाजिक भान आणि दृष्टिकोन

बी. आर. चोप्रा यांच्या कामामध्ये सामाजिक जबाबदारीची जाणीव स्पष्टपणे दिसते. त्यांनी स्त्री–पुरुष समानता, न्यायव्यवस्था, आणि समाजातील रूढी–परंपरांवर भाष्य करणारे विषय हाताळले. त्यांच्या चित्रपटांनी प्रेक्षकांना विचार करायला भाग पाडले आणि समाजात सकारात्मक बदल घडवण्याची प्रेरणा दिली.

पुरस्कार आणि सन्मान

त्यांच्या उल्लेखनीय कार्यासाठी त्यांना अनेक पुरस्कारांनी गौरविण्यात आले. भारतीय चित्रपटसृष्टीतील त्यांच्या योगदानामुळे त्यांना विशेष स्थान प्राप्त झाले आहे. बलदेव राज चोप्रा हे केवळ एक दिग्दर्शक नव्हते, तर ते समाजाचे भान असलेले एक दूरदर्शी विचारवंत होते. त्यांच्या जन्मदिनानिमित्त त्यांचे कार्य स्मरणात ठेवणे आणि त्यांच्या विचारांना पुढे नेणे हीच त्यांना खरी आदरांजली ठरेल. त्यांचे चित्रपट आणि निर्मिती आजही तितकीच सुसंगत आणि प्रेरणादायी वाटतात, हेच त्यांच्या महानतेचे खरे प्रतीक आहे.

रोज के दाल–चावल खाकर हो गए हैं बोर?

लंच में बनाएं चटपटा प्याज का ठंडा–ठंडा रायता, २ की जगह खाएंगे ४ रोटी

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

गर्मी में ज्यादातर लोग खाने के साथ दही और रायता लेते हैं लेकिन अगर आप रोज–रोज बूंदी या खीरे का रायता खाकर बोर हो गए हैं तो आपको प्याज का रायता जरूर खाना चाहिए। यहां हम आपको इसकी रेसिपी बता रहे हैं।

गर्मी में जैसे–जैसे पारा बढ़ता है। तेज धूप, लू और गर्म हवाएं शरीर में डिहाइड्रेशन और कमजोरी महसूस होने लगती है। तेज धूप और लू न केवल थकान पैदा करती है बल्कि सेहत को भी बिगाड़ देती है। कच्चा प्याज गर्मियों में लू से बचाने में काफी असरदार माना जाता है। ऐसे में क्यों ना आप प्याज को ठंडे–ठंडे दही में मिलाकर टेस्टी प्याज का रायता तैयार कर लें।

प्याज के रायते के फायदे प्याज का रायता न केवल आपके खाने का स्वाद दोगुना करता है बल्कि आपके शरीर के तापमान को कंट्रोल करने और पाचन तंत्र को दुरुस्त रखने में भी मदद करता है। प्रोबायोटिक्स से भरपूर दही और प्याज को मिलाकर बनाया गया प्याज रायता आपके लिए सबसे बेहतरीन समर डिश है। यह न सिर्फ आपको हाइड्रेटेड रखता है बल्कि लू लगने के खतरे को भी कम करता है और पेट को शांत रखता है।

रायता के लिए आपको चाहिए होंगी ये चीजें ताजा दही : २ कप (फेंटा हुआ) प्याज : २ मध्यम (बारीक कटे हुए) हरी मिर्च : २ (बारीक कटी हुई) काला नमक : छोटा चम्मच भुना जीरा पाउडर : १ छोटा चम्मच पुदीना पत्ता : १ बड़ा चम्मच (हाथ से तोड़कर या कुचलकर)
सेंधा नमक : स्वादानुसार थोड़ा सा ठंडा पानी बनाने का तरीका एक बड़े बाउल में दही लें और उसे अच्छी तरह स्मूथ होने तक फेंट लें। अब इसमें बारीक कटे हुए प्याज और हरी मिर्च मिलाएं। आप चाहें तो छल्लेदार प्याज काटकर भी डाल सकते हैं. इससे आपका रायता बिलकुल रेस्ट्रॉन्ट वाला लगेगा. दही के मिश्रण में काला नमक, भुना जीरा पाउडर और स्वादानुसार सादा नमक डालें। पुदीने की पत्तियों को हाथ से मसलकर डालें. यह प्याज के रायते की तासीर को और भी ठंडा बना देता है। सभी चीजों को अच्छी तरह मिलाएं। इसे खाने से कम से कम १०–१५ मिनट पहले फ्रिज में रख दें ताकि प्याज दही का स्वाद सोख ले।

आम्लपित्तासाठी खास आयुर्वेदिक उपाय

'या' पद्धतीने लोण्यात भिजवलेला चिकू आवर्जून खा!

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

आम्लपित्ताने हैराण आहात? तर चिकू तुमच्यासाठी एक उत्तम उपाय ठरू शकतो. पण तो खाण्याची एक विशिष्ट पद्धत आहे.

पित्तविकारावर असा करा वापर

- साल काढून चिकूच्या ४ फोडी करा. या फोडी रात्रभर लोण्यात भिजत ठेवा. सकाळी रिकाम्यापोटी खाल्ल्यास पित्ताचा त्रास कमी होतो. चिकूमध्ये भरपूर कॅरोटीन असल्याने लहान मुलांना फार उपयुक्त आहे. चिकू रुचकर असून तापाच्या रुग्णास जेव्हा तोंडास चव नसते, अशा वेळी हितकर ठरतो. झाडापासून जो पांढऱ्या रंगाचा चीक मिळतो, त्याचा चिकलेट, बबलगम, च्युइंगम बनविताना मूलतत्त्व म्हणून वापर करतात.
- लघवीची जळजजळ होत असल्यास दिवसातून २–३ चिकू साखर लावून खावेत.
- धातुपुष्टीसाठी नुसता चिकू खाल्ल्यास हितकर.
- आतड्यांची शक्ती वाढण्यास नियमितपणे चिकू खावेत.
- हाताच्या शस्त्रक्रियेत "ट्रान्समिशन बेल्टस" बनविण्यासाठी झाडापासून मिळणारा पांढरा चिक वापरतात.

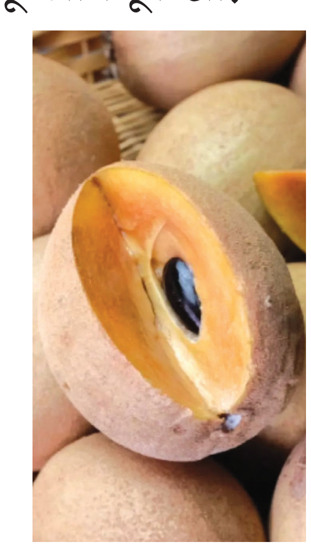

पेशाने इंजिनिअर असूनही घातले शेतीत डोके

सक्सेस स्टोरी

एका प्रयोगाने महिन्याला सुरू झाली लाखो रुपयांची कमाई

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

जिद्द, ध्येय आणि निसर्गाशी नाळ जोडली तर शेतीही करोडपती बनवू शकते. याचे जीवंत उदाहरण म्हणजे तमिळनाडूतील पोन्नेरू मुरुगनंदम.

एकेकाळी सरकारी कंत्राटदारीत यशस्वी करिअर असलेले मुरुगनंदम यांनी भ्रष्ट व्यवस्थेला कंटाळून शेतीचा मार्ग निवडला आणि आज त्याच शेतीतून लाखोंची कमाई करत अनेक शेतकऱ्यांसाठी प्रेरणास्थान बनले आहेत.

कंत्राटदारी सोडून शेतीकडे वळण्याचा निर्णय

मुरुगनंदम यांनी १९८७ मध्ये सिव्हिल इंजिनिअरिंगमध्ये डिप्लोमा केला. त्यानंतर त्यांनी रस्ते, पूल आणि रेल्वे प्रकल्पांवर जवळपास १५ वर्षे काम केले. मोठमोठी कंत्राटे हाताळूनही भ्रष्टाचार आणि राजकीय हस्तक्षेपामुळे ते अस्वस्थ झाले. अखेर २००४ मध्ये त्यांनी हा व्यवसाय सोडून सालेमजवळ दोन एकर जमीन घेऊन शेती सुरू केली.

पारंपरिक शेतीचा वारसा जपला

मुरुगनंदम यांच्या पूर्वजांनी रासायनिक खतांशिवाय शेती केली होती. त्याच परंपरेला पुढे नेत त्यांनी देशी बियाण्यांचे जतन करण्यावर भर दिला. शेतीत निसर्गाशी सुसंगत पद्धती वापरत त्यांनी आपली वेगळी ओळख निर्माण केली.

निसर्गपूरक शेतीचे अनोखे मॉडेल

त्यांची शेती पूर्णपणे सेंद्रिय आणि नैसर्गिक तत्त्वांवर आधारित आहे. त्यांनी जमीन तीन भागांत विभागून एक भाग पडीक ठेवला आहे, ज्यामुळे जमिनीची सुपीकता टिकून राहते. केळी, भोपळा आणि पपईच्या अवशेषांपासून ते स्वतः खत तयार करतात. ठिबक सिंचन आणि आच्छादन तंत्रामुळे त्यांचा शेतीचा वेळ दिवसाला फक्त तीन तासांवर आला आहे.

१५० हून अधिक देशी बियाण्यांची 'सीड बँक'

आज त्यांच्या शेतात १५० पेक्षा जास्त देशी बियाण्यांचा खजिना आहे. भोपळ्याच्या ४०, वांग्याच्या १५ आणि टोमॅटोच्या अनेक जातींसह विविध पालेभाज्यांची लागवड ते करतात. ते देशभरातील कृषी मेळ्यांमध्ये सहभागी होऊन शेतकऱ्यांना फक्त ३० रुपयांत बियाणे देतात, तर गरजूंसाठी मोफतही उपलब्ध करून देतात.

थेट विक्रीतून लाखोंची कमाई

मुरुगनंदम यांनी मध्यस्थांची साखळी तोडून भाजीपाला, फळे, दूध आणि बियाणे थेट ग्राहकांपर्यंत पोहोचवण्याचा मार्ग निवडला. यामुळे त्यांना दरवर्षी सुमारे १२ लाख रुपयांचे उत्पन्न मिळते. सध्या त्यांच्या सीड बँकेत १५० प्रकारची बियाणे असून लवकरच ती संख्या २५० पर्यंत नेण्याचा त्यांचा मानस आहे.

आंतरराष्ट्रीय स्तरावर झेप घेण्याची तयारी

मलेशिया दौऱ्यानंतर ते आता बियाण्यांच्या निर्यातीसाठी आवश्यक प्रमाणपत्र मिळवण्याच्या प्रयत्नात आहेत. देशी बियाणे आरोग्यासाठी अधिक चांगली असल्याचा त्यांचा विश्वास असून, या कार्यासाठी त्यांना अनेक पुरस्कारांनी सन्मानितही करण्यात आले आहे.

शांत – चांगल्या झोपेसाठी चांगला पलंग नव्हे तर चांगली गादी आवश्यक आहे.
सर्वोत्तम क्वालिटीच्या गादी साठी

एकमेव ४५ वर्षांचा समृद्ध अनुभव असलेले शोरुम

सीमा हॅण्डलूम हॉउस पारोला रोड, धुळे

भक्ती, समता आणि तत्त्वज्ञानाचा दीपस्तंभ

जयंती विशेष

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

भारतीय अध्यात्मपरंपरेत अनेक महान संत आणि तत्त्वज्ञांनी समाजाला दिशा दिली आहे. त्यापैकी एक प्रभावी आणि दूरदर्शी व्यक्तिमत्त्व म्हणजे रामानुजाचार्य. त्यांच्या जयंतीनिमित्त त्यांच्या विचारांचा, कार्याचा आणि समाजावर झालेल्या प्रभावाचा आढावा घेणे अत्यंत महत्त्वाचे ठरते.

जीवनप्रवास आणि कार्य

रामानुजाचार्य यांचा जन्म इ.स. १०१७ च्या सुमारास दक्षिण भारतातील तमिळनाडू येथे झाला. लहानपणापासूनच त्यांना वेद, उपनिषदे आणि धर्मशास्त्र यांचा सखोल अभ्यास करण्याची आवड होती. त्यांनी केवळ तात्त्विक विचार मांडले नाहीत, तर ते सामान्य जनतेपर्यंत पोहोचवण्याचे महत्त्वपूर्ण कार्य केले.

विशिष्टाद्वैत तत्त्वज्ञान

रामानुजाचार्य यांनी विशिष्टाद्वैत वेदांत या तत्त्वज्ञानाची मांडणी केली. या तत्त्वज्ञानानुसार जीव आणि परमेश्वर यांच्यात एक अद्वितीय संबंध आहेते वेगळे असले तरी परस्परांशी घट्ट जोडलेले आहेत. त्यांनी भक्तीमार्गाला विशेष महत्त्व दिले आणि ईश्वरप्राप्तीसाठी प्रेम, श्रद्धा आणि समर्पण यांचा आग्रह धरला.

सामाजिक समतेचा संदेश

त्या काळात समाजात असलेल्या जातीभेद आणि असमानतेविरुद्ध रामानुजाचार्य यांनी आवाज उठवला. त्यांनी सर्व समाजघटकांना मंदिरात प्रवेश मिळावा, धार्मिक शिक्षण सर्वांसाठी खुले असावे, असा विचार मांडला. त्यांच्या या विचारांमुळे समाजात समतेची भावना दृढ झाली.

धार्मिक आणि सांस्कृतिक योगदान

रामानुजाचार्य यांनी अनेक मंदिरांच्या व्यवस्थापनात सुधारणा केल्या आणि भक्तीसंप्रदायाला एक नवी दिशा दिली. त्यांनी संस्कृतसह प्रादेशिक भाषांमध्ये धार्मिक विचार मांडून सामान्य लोकांपर्यंत धर्म पोहोचवला.

आजच्या काळातील महत्त्व

आजच्या युगातही रामानुजाचार्य यांचे विचार अत्यंत सुसंगत आहेत. सामाजिक समता, धार्मिक सहिष्णुता आणि मानवतेचा संदेश आजही तितकाच महत्त्वाचा आहे. त्यांच्या शिकवणीमुळे समाजात एकात्मता आणि बंधुभाव वाढवण्यास मदत होते. रामानुजाचार्य जयंती हा केवळ एक धार्मिक उत्सव नसून तो मानवतेचा, समतेचा आणि भक्तीचा संदेश देणारा दिवस आहे. रामानुजाचार्य यांच्या कार्याचे स्मरण करून त्यांच्या विचारांचे अनुसरण करणे हीच त्यांना खरी आदरांजली ठरेल.

त्यांच्या जीवनातून प्रेरणा घेऊन आपणही समाजात समता, प्रेम आणि सहिष्णुता वाढवण्याचा प्रयत्न केला पाहिजेहेच या दिवसाचे खरे महत्त्व आहे.

साधक व नाम

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

प्रत्येक शब्दात श्रीरामच आहेत, असे ज्यांना वाटते त्यांची तयारी काही निराळीच असते. आपल्याला अमुक एका नावातच प्रेम येते; परंतु सिद्धांना मात्र कोणी कशाचाही उच्चार केला तरी नामाचाच केला, असे वाटते. कोणत्या वाचेने नाम घ्यावे याचा नाही विचार करू. जसे होईल तसे नामस्मरण करा. पण नामाची कास सोडू नका. नाम घेऊन नामाचा अनुभव घ्या. विषयाचा घाला जेव्हा पडतो तेव्हा नामाची आठवण ठेवा. प्रल्हादाने नामाशिवाय दुसरे काय केले? प्रल्हादाने नामावर जसे प्रेम ठेवले तसे आपण ठेवावे. आजवरच्या सर्व भक्तांनी हेच केले. एक नामस्मरण करा, हाच खरा मार्ग. स्मरणात राहा म्हणजे विषय आपोआप मरतील.

साधकाने लोण्यासारखे मऊ असावे. कोणाला कुठेही खुपू नये, आपण हवेसे वाटावे. आपण निःस्वार्थी झालो तरच हे साधेल. कोणी आपल्या पाया पडताना, 'मी या नमस्काराला योग्य नाही' असे साधकाने मनामध्ये समजावे म्हणजे कुणी नमस्कार केल्याचा अभिमान वाटणार नाही आणि न करणाऱ्याचा राग येणार नाही. सत्कर्मानंतर आपली स्तुती ऐकायला साधकाने तेथे उभेसुद्धा राहू नये. भगवंत ज्याला हवा आहे, त्याने असे समजावे, की आपण आता कुस्तीच्या हौद्यांत उतरलो आहोत, अंगाला माती लागेल म्हणून आता घाबरून चालायचे नाही. यासाठी चांगली माणसे पहिल्यानेच मातीत लोळतात, म्हणजे ती लाज जाते.

भगवंताच्या प्राप्तीचे दोन मार्ग आहेत : एक मार्ग म्हणजे आजपर्यंत सर्व त्याच्या इच्छेने घडून आले, माझे जे सर्व आहे ते त्याचेच आहे, त्याचे तो पाहून घेईल, तो जे करील ते सर्वांच्या हिताचेच करील, उद्याचा दिवस त्याच्या इच्छेनेच यायचा आहे, असे मनाशी ठरवून आपण त्याच्या स्मरणात निश्चिंत राहणे हा होय. दुसरा मार्ग म्हणजे 'मी जगात कुणाचाच नाही, मी श्रीरामांचा आहे' असे म्हणून कुठेही प्रेम न ठेवता त्याच्या स्मरणात राहणे हा होय. हा मार्ग जरा कठीण आहे. यामध्ये मनाने इतर ठिकाणचे प्रेम तोडून टाकायचे असते, कारण प्रेम एकाच वस्तूवर राहू शकते. मन जर आपले ऐकत नसेल तर न ऐकू द्या. आपण चांगले-वाईट शोधावे, आणि त्याप्रमाणे करू लागावे; मन आपोआप तेथे येईल. म्हणूनच 'आपले मन मारा' असे न सांगता 'आपले मन भगवंताकडे लावा' असेच संत आपल्याला सांगतात. 'हेच माझे सर्वस्व आहे,' असे नामात प्रेम असावे.

संत परंपरेतील एक तेजस्वी दीप

स्मृतिदिन विशेष

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

भारतीय संत परंपरा ही अध्यात्म, भक्ती आणि समाजप्रबोधनाची अखंड परंपरा आहे. या परंपरेत अनेक संतांनी आपल्या कार्यातून समाजाला दिशा दिली. त्यापैकी एक महत्त्वपूर्ण नाव म्हणजे संत शिवदिननाथ. २२ एप्रिल रोजी त्यांचा स्मृतिदिन. यानिमित्त त्यांच्या जीवनकार्याचा आणि विचारांचा आढावा घेणे म्हणजे अध्यात्मिक मूल्यांची पुनःप्रत्ययकृतीच ठरते.

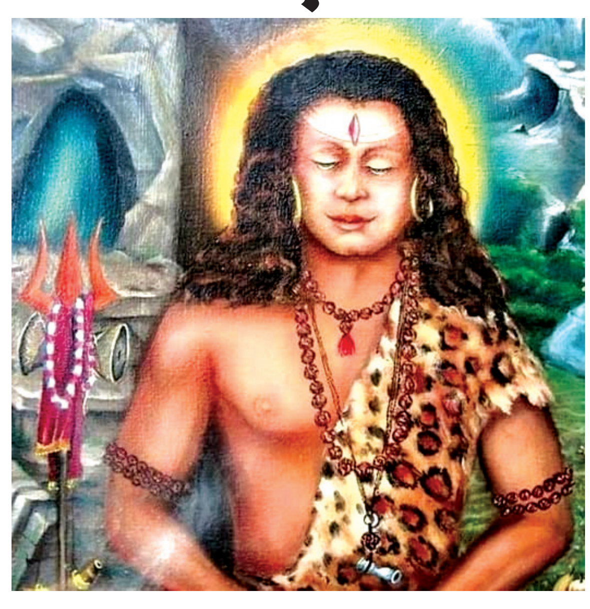

जीवन आणि आध्यात्मिक प्रवास

संत शिवदिननाथ हे एक महान संत, समाजप्रबोधक आणि कीर्तनकार म्हणून ओळखले जातात. त्यांनी आपल्या आयुष्यात अध्यात्मिक साधना, भक्ती आणि जनजागृती यांना विशेष महत्त्व दिले. त्यांच्या प्रवचनांमधून आणि कीर्तनांमधून त्यांनी समाजातील अज्ञान, अंधश्रद्धा आणि अन्यायाविरुद्ध जागरूकता निर्माण केली.

भक्ती आणि विचारधारा

संत शिवदिननाथ यांच्या शिकवणीत साधेपणा, ईश्वरभक्ती आणि मानवतेचा संदेश स्पष्टपणे दिसतो. त्यांनी नामस्मरण, सत्संग आणि सदाचार यांचा आग्रह धरला. त्यांच्या मते, खऱ्या भक्तीचा अर्थ केवळ पूजा-अर्चा नसून, तो सद्वर्तन आणि परोपकारात आहे.

समाजप्रबोधनातील योगदान

संत शिवदिननाथ यांनी समाजातील वाईट प्रथा आणि रूढींवर प्रखर टीका केली. त्यांनी लोकांना शिक्षणाचे महत्त्व पटवून दिले आणि समानतेचा संदेश दिला. त्यांच्या कार्यामुळे समाजात नैतिक मूल्ये आणि सकारात्मक विचार रुजण्यास मदत झाली.

सांस्कृतिक वारसा

त्यांच्या कीर्तनपरंपरेने आणि अध्यात्मिक कार्याने महाराष्ट्राच्या सांस्कृतिक जीवनावर मोठा प्रभाव टाकला. त्यांच्या विचारांचा प्रभाव आजही अनेक भक्तांच्या जीवनात दिसून येतो. त्यांच्या स्मृती जागवण्यासाठी विविध ठिकाणी कीर्तन, प्रवचन आणि धार्मिक कार्यक्रमांचे आयोजन केले जाते.

आजच्या काळातील महत्त्व

आजच्या आधुनिक युगातही संत शिवदिननाथ यांचे विचार अत्यंत उपयुक्त ठरतात. समाजात वाढत असलेली ताणतणाव, नैतिक मूल्यांचा ऱ्हास आणि अंधश्रद्धा यावर मात करण्यासाठी त्यांच्या शिकवणी मार्गदर्शक ठरते. संत शिवदिननाथ यांचा स्मृतिदिन हा केवळ त्यांच्या कार्याचे स्मरण करण्याचा दिवस नसून, त्यांच्या विचारांचे आचरण करण्याची प्रेरणा देणारा दिवस आहे. त्यांच्या जीवनातून प्रेरणा घेऊन आपणही समाजात सद्भावना, नैतिकता आणि मानवतेचा संदेश रुजवण्याचा प्रयत्न केला पाहिजे. त्यांच्या पवित्र स्मृतीस दै. ग्लोबल महातेज परिवारातर्फे विनम्र अभिवादन.

गुरूंच्या संपर्कात का राहावे?

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

एक गाय गवत चरायला जंगलात जाते. सायंकाळच्या वेळेस तिच्या लक्षात येले, की एक वाघ तिच्याकडे दबक्या पावलाने येत आहे. ती भीतीने इकडे- तिकडे पळू लागली. वाघ सुद्धा तिच्या पाठीमागे धावू लागला. धावता-धावता गाय एका तलावापाशी पोहोचली आणि घाबरलेली गाय त्या तलावात शिरली.

वाघ देखील तिच्या पाठीमागे त्या तलावात शिरला. त्या दोघांनाही कळून चुकले की तलाव फारसा खोल नाही आणि त्यात पाणी सुद्धा कमी आहे. मात्र चिखल जास्त आहे. त्या दोघांमधील अंतर तसे कमी होते; परंतु ते दोघेही काही करू शकत नव्हते.

गाय त्या चिखलात हळूहळू रुतायला लागली. वाघ तिच्या अगदी जवळ होता. परंतु तो सुद्धा त्यात रुतायला लागला होता. दोघेही अगदी गळ्यापर्यंत रुतलेली होती. दोघेही हलू शकत नव्हते.

थोड्या वेळाने गाईने वाघाला विचारले, की तुझा कोणी गुरू किंवा मालक आहे का? वाघ घुश्श्यात म्हणाला, की मी तर या जंगलाचा राजा आहे. माझा कोणी मालक नाही. मीच या जंगलाचा मालक आहे. गाय त्याला म्हणाली; परंतु तुझी शक्ती तुला याक्षणी काहीच उपयोगाची नाही.

वाघ गायीला म्हणाला, की तुझे हाल देखील माझ्यासारखेच आहेत. तेव्हा गाय त्याला हसून म्हणाली, की बिलकुल नाही, माझा मालक मला सायंकाळ झाली. अजून आली नाही म्हणून शोधत येईल आणि या चिखलातून मला काढून घेऊन जाईल.

थोड्या वेळाने खरोखर एक माणूस आला आणि गायीला चिखलातून बाहेर काढून घरी घेऊन गेला. जाताना गाय आणि मालक एकमेकांकडे कृतज्ञतेने पाहत होते. त्यांच्या मनात असून सुद्धा ते वाघाला बाहेर काढू शकत नाही. कारण त्यांच्या जीवाला धोका होता.

कथेतून बोध हाच,की गाय हे समर्पित हृदयाचे प्रतीक आहे. वाघ हे आपले अहंकारी मन आहे. मालक हे सद्गुरूंचे प्रतीक आहे, तर चिखल हा संसार आहे आणि संघर्ष ही अस्तित्वाची लढाई आहे. कोणावर निर्भर असणे चांगली गोष्ट नाही. परंतु मीच श्रेष्ठ आहे, मला कोणाची मदतीची गरज नाही, हाच अहंकार विनाशाचे बीज रोवतो.

भक्ती, शक्ती आणि धर्मसंरक्षणाचा पवित्र उत्सव

श्रीनृसिंह नवरात्रारंभ विशेष

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

हिंदू धर्मपरंपरेत विविध देवतांच्या उपासनेला विशेष महत्त्व आहे. त्यामध्ये भगवान नृसिंह यांची उपासना अत्यंत प्रभावी आणि प्रेरणादायी मानली जाते. श्रीनृसिंह नवरात्रारंभ हा असा एक पवित्र कालखंड आहे, ज्यामध्ये भक्तगण नऊ दिवस भगवान नृसिंहांची विशेष पूजा-अर्चा करून त्यांच्या कृपेची प्रार्थना करतात.

नृसिंह अवताराचे महत्त्व

भगवान नृसिंह हे विष्णू यांचे चौथे अवतार मानले जातात. त्यांनी अत्याचारी राक्षस हिरण्यकशिपू याचा वध करून धर्माचे रक्षण केले. या कथेतून सत्य, धर्म आणि भक्ती यांचा विजय अधोरेखित होतो. भक्त प्रह्लादाच्या अटळ श्रद्धेचे हे एक जाज्वल्य उदाहरण आहे.

नवरात्रारंभाचे स्वरूप

श्रीनृसिंह नवरात्रारंभ हा नऊ दिवसांचा धार्मिक उत्सव असून, प्रत्येक दिवशी विशेष पूजा, होम-हवन, मंत्रजप आणि धार्मिक प्रवचने आयोजित केली जातात. अनेक ठिकाणी नृसिंह याग, कीर्तन आणि भजनांचे कार्यक्रम होतात. या काळात मंदिरांमध्ये भक्तांची मोठी गर्दी पाहायला मिळते.

धार्मिक विधी आणि परंपरा

या उत्सवाच्या प्रारंभी कलश स्थापना करून पूजेला सुरुवात केली जाते. भक्त उपवास पाळतात, नृसिंह मंत्रांचा जप करतात आणि धार्मिक ग्रंथांचे वाचन करतात. विशेषतः भागवत पुराण मध्ये वर्णन केलेल्या नृसिंह अवताराच्या कथा या काळात मोठ्या श्रद्धेने ऐकल्या जातात.

आध्यात्मिक संदेश

श्रीनृसिंह नवरात्र भक्तांना धैर्य, श्रद्धा आणि सत्याच्या मार्गावर चालण्याची प्रेरणा देतो. हा उत्सव आपल्याला सांगतो की, अन्याय आणि अधर्म कितीही बलवान असला तरी शेवटी धर्माचाच विजय होतो. तसेच, ईश्वरावरील अढळ श्रद्धा ही जीवनातील संकटांवर मात करण्यासाठी अत्यंत आवश्यक आहे.

सामाजिक आणि सांस्कृतिक महत्त्व

हा उत्सव केवळ धार्मिक नसून सामाजिक ऐक्य आणि सांस्कृतिक जतन यांचाही संदेश देतो. सामूहिक पूजा, भजन आणि धार्मिक कार्यक्रमांमुळे समाजातील बंधुभाव अधिक दृढ होतो. श्रीनृसिंह नवरात्रारंभ हा श्रद्धा, भक्ती आणि धर्मसंरक्षणाचा संदेश देणारा पवित्र उत्सव आहे. भगवान नृसिंह यांच्या कृपेने जीवनातील संकटांवर मात करून सत्याच्या मार्गावर चालण्याची प्रेरणा या उत्सवातून मिळते. या नवरात्रारंभाच्या निमित्ताने आपणही भक्ती, सदाचार आणि मानवतेच्या मूल्यांचा अंगीकार करून समाजात सकारात्मक परिवर्तन घडविण्याचा संकल्प करूया.

शनीचा आज उदय,
देवाचा मिळणार कृपाशीर्वाद!

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

वैदिक ज्योतिषशास्त्रानुसार २२ एप्रिल २०२६ रोजी कर्मफळदाता शनी देव यांचा उदय होणार आहे. १३ मार्च २०२६ पासून शनी अस्त अवस्थेत होते. आता शनीच्या उदयानंतर सर्वच राशींवर त्यांची कृपा राहील. मात्र, काही राशींवर विशेष कृपाही होणार असून, विशेषतः तीन राशींच्या लोकांना याचा मोठा फायदा होण्याची शक्यता आहे. या काळात धनवृद्धी, कर्जातून सुटका आणि करिअरमध्ये प्रगतीचे संकेत आहेत. जाणून घ्या कोणत्या आहेत या राशी.

वृषभ : शनीच्या उदयामुळे वृषभ राशीच्या व्यक्तींना आर्थिकदृष्ट्या मोठा फायदा होणार आहे. उत्पन्नाचे नवीन स्रोत निर्माण होतील. करिअरमध्ये प्रगती होऊन नोकरीत पदोन्नतीची शक्यता आहे. घेतलेल्या कामात यश मिळेल. कुटुंबातील ज्येष्ठांचे मार्गदर्शन आणि आशीर्वाद लाभतील, ज्यामुळे एकूणच जीवनात स्थैर्य आणि भरभराट दिसून येईल.

मिथुन : मिथुन राशीच्या लोकांसाठी हा काळ सकारात्मक ठरणार आहे. केलेल्या मेहनतीचे योग्य फळ मिळेल. आर्थिक गुंतवणुकीतून चांगला परतावा मिळण्याची शक्यता आहे. वडिलोपार्जित संपत्तीचा लाभ मिळू शकतो. नवीन घर किंवा वाहन खरेदीसाठी हा काळ अनुकूल आहे. मात्र, या काळात आरोग्याकडे विशेष लक्ष देणे गरजेचे आहे.

मकर : मकर राशीच्या व्यक्तींसाठी हा काळ नशिबाचे दरवाजे उघडणारा ठरेल. नवीन व्यवसाय सुरू करण्यासाठी उत्तम संधी मिळेल. सुरू असलेल्या व्यवसायात विस्तार होईल. घरात आनंददायी बातम्या मिळू शकतात. जुन्या गुंतवणुकीतून चांगला नफा मिळेल. कामे वेळेत पूर्ण होतील आणि घरातील वातावरण उत्साही व आनंदी राहील.

भारतातील अनोखे प्राचीन लेपाक्षी मंदिर

७० खांब; पण एका स्तंभात दडले आहे रहस्य!

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

भारत हा प्राचीन मंदिरे आणि त्यांच्यामागील विस्मयकारक विज्ञानासाठी जगभरात ओळखला जातो. अशाच काही गूढ वास्तूंमध्ये आंध्र प्रदेशातील अनंतपूर जिल्ह्यातील 'लेपाक्षी मंदिर' अग्रस्थानी आहे. १६ व्या शतकात विजयनगर शैलीत बांधलेले हे मंदिर आजही जगभरातील पर्यटकांना आणि वैज्ञानिकांना कोड्यात पाडत आहे. या मंदिराचे मुख्य आकर्षण म्हणजे येथील 'हवेत तरंगता स्तंभ'.

हे प्राचीन मंदिर भगवान शिवाचा अवतार असलेल्या वीरभद्रांना समर्पित आहे. वीरभद्र मंदिर म्हणूनही ओळखले जाणारे लेपाक्षी मंदिर, प्राचीन भारतीय वास्तुकलेचे एक भव्य उदाहरण आहे. हे खडकात कोरलेले मंदिर विजयनगर साम्राज्याची उल्लेखनीय कला आणि कारागिरी दर्शवते.

पौराणिक मान्यतेनुसार हे मंदिर महर्षी अगस्त्य यांनी बांधले होते. येथे भगवान गणेश, नंदी, वीरभद्र, शिव, भद्रकाली, विष्णू आणि लक्ष्मी यांच्या प्रमुख मूर्ती आहेत. असेही मानले जाते, की रावणासोबतच्या युद्धानंतर जटायू नावाचा पक्षी याच ठिकाणी जखमी होऊन पडला होता. भगवान श्रीराम त्याला म्हणाले, "ले पक्षी," ज्याचा अर्थ "उठ पक्ष्या" असा होतो. तेव्हापासून या जागेला 'लेपाक्षी' असे नाव पडले.

धार्मिक महत्त्वाबरोबरच हे मंदिर ऐतिहासिकदृष्ट्याही महत्त्वाचे आहे. त्याच्या भिंतींवरील कोरीव कामातून हिंदू धर्मातील कथा आणि विजयनगर साम्राज्याच्या कला व वास्तुकलेची भव्यता दिसून येते. मंदिराला भेट दिल्यास विजयनगर साम्राज्याच्या समृद्ध कला आणि संस्कृतीची झलक मिळेल.

या मंदिरातील मुख्य आकर्षण म्हणजे 'हवेत लटकणारा स्तंभ'. या मंदिरात जवळपास ७० स्तंभ आहेत पण त्यातील एक स्तंभ असा आहे जो जमिनीपासून थोडा वर आहे. पण ७० स्तंभांपैकी हा एकच स्तंभ असा का हे आणखी गूढच आहे.

मंदिरात अंदाजे ७० दगडी स्तंभ आहेत, पण त्यातील प्रत्येक स्तंभ जमिनीला जोडलेला नाही. स्तंभाचा पाया आणि जमीन यांच्यामध्ये एक लहान फट आहे. लोक स्तंभात कापड किंवा रुमाल घालून तो दुसऱ्या बाजूने बाहेर काढू शकतात. हे दृश्य पाहून पर्यटक आश्चर्यचकित होतात.

असे म्हटले जाते, की ब्रिटीश राजवटीत एका इंग्रज अभियंत्याने हे रहस्य उलगडण्याचा प्रयत्न केला आणि तो स्तंभ हलवून पाहिला. पण त्याला ते जमले नाही. तेव्हापासून तो स्तंभ कशामुळे डोलतो हे कोणालाही कळू शकलेले नाही.

(वरील माहिती विविध धर्मग्रंथांतून संकलीत केली आहे.)